

Rząd - braki w kadrze pielęgniarskiej uzupełnimy ratownikami medycznymi! (2)

Stanowisko Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych Lublin

1. Biorąc pod uwagę cytowany już fragment uzasadnienia rozporządzenia, zgodnie z którym możliwość zatrudnienia ratowników medycznych może stanowić antidotum na brak wystarczającej liczby pielęgniarek, powstaje pytanie, w jaki sposób ratownicy mogą je zastąpić. Skoro uprawnia się ich wyłącznie do wykonywania określonych świadczeń, to nie mogą w pełni zastąpić pielęgniarki przy wszystkich czynnościach nie będących czynnościami ratunkowymi (np. na oddziale szpitalnym). Zgodnie z ustawą o zawodzie pielęgniarki i położnej do zakresu świadczeń zdrowotnych udzielanych przez pielęgniarki należy m.in. rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych oraz planowanie i sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem. Tym samym powstaje problem w zakresie możliwości zastąpienia pielęgniarki przez ratownika medycznego w tym zakresie. Nie będzie możliwe

bowiem całkowite zastąpienie pielęgniarki na jej stanowisku pracy. [...] 2. Zauważyć należy, że wskazane rozporządzenie wskazuje jedynie określone świadczenia zdrowotne enumeratywnie wskazane w załącznikach do projektu rozporządzenia. Oznacza to, że wykonywanie innych świadczeń przez ratownika medycznego, czy podanie innych leków niż wskazane, będzie niezgodne z przepisami prawa. Udzielanie takich świadczeń podlega odpowiedzialności karnej. Stanowi o tym ustawa o zawodzie pielęgniarki i położnej. [...] 4. Zgodnie z art. 11 ust. 7 ustawy o PRM ratownik medyczny dokumentuje świadczenia zdrowotne udzielane w ramach realizacji zadań, o których mowa w ust. 3 pkt 2-10 w karcie indywidualnej ratownika medycznego. Wyłącznie z takiego obowiązku dokumentowania świadczeń zdrowotnych podmioty lecznicze. Powstaje za-

tem pytanie o zakres dokumentacji, jaką ratownik medyczny będzie prowadził. Czy będzie to dokumentacja, którą prowadzą pielęgniarki – księga raportów pielęgniarskich, karta indywidualnej opieki pielęgniarskiej? Przepisy prawa w tym zakresie nie zostały dostosowane. 5. Pielęgniarki wykonując pracę w podmiotach leczniczych ponoszą odpowiedzialność pracowniczą, ale także zawodową. W tym ostatnim przypadku samorząd może – w skrajnych przypadkach – nałożyć karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu na okres od 6 miesięcy do 2 lat; zawiesić prawo wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat, czy też pozbawić prawa wykonywania zawodu. Ratownicy medyczni nie podlegają odpowiedzialności zawodowej. W przypadku nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych przy udzielaniu takich samych świadczeń

zdrowotnych ratownik medyczny nie podlega innej odpowiedzialności, jak wyłącznie pracownicza. W tym przypadku ratownik i pielęgniarka poniosą różne sankcje. [...] 6. [...] Projektodawca przyjął rozwiązanie doraźne, mające stanowić rozwiązanie problemu niedoboru pielęgniarek. Wraz z proponowanymi rozwiązaniami nie idzie jednak uporządkowanie systemu opieki zdrowotnej w Polsce. Wprowadza się nową grupę zawodową i wskazuje się jedynie czynności, do wykonywania których są uprawnieni jego

przedstawiciele. Tym samym obniża się poziom wymagań związanych z udzieleniem świadczeń zdrowotnych wbrew standardom Unii Europejskiej. [...] Co prawda wskazuje się w rozporządzeniu czynności, jakie będą mogły wykonywać, jednakże wszyscy zdają sobie sprawę, że rzeczywistość będzie wyglądała inaczej – ratownicy w pełni będą zastępowali pielęgniarki na stanowiskach pracy.

Co prawda wskazuje się w rozporządzeniu czynności, jakie będą mogli wykonywać, jednakże wszyscy zdają sobie sprawę, że rzeczywistość będzie wyglądała inaczej – ratownicy w pełni będą zastępowali pielęgniarki na stanowiskach pracy.

źródło: www.rcl.gov.pl

Stanowisko Ogólnopolskiej Organizacji Pracodawców - Pracodawcy RP

Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie medycznych czynności ratunkowych i świadczeń zdrowotnych innych niż medyczne czynności ratunkowe, które mogą być udzielane przez ratownika medycznego, jest niezwykle potrzebny i przy zastosowaniu odpowiednio ważnych rozwiązań pomoże skutecznie odpowiedzieć na braki kadrowe w służbie zdrowia. Ważny jest jednak odpowiedni wybór czynności, które mogą być wykonywane przez ratowników w podmiotach leczniczych - tak, aby były zgodne z programem kształcenia. Pracodawcy RP w pełni popierają umożliwienie pobierania przez ratowników medycznych krwi do badań laboratoryjnych (załącznik nr 4 pkt. 17 pro-

Projekt zawiera liczne błędy merytoryczne i jest niespójny.

jektu rozporządzenia). Uważamy, że powyższe rozwiązanie wychodzi naprzeciw potrzebom rynku pracy (dając szansę na znalezienie zatrudnienia ratownikom medycznym, wśród których panuje znaczne bezrobocie), a jednocześnie może pozwolić na znacznie bardziej racjonalne wykorzystanie zasobów ludzkich w obszarze służby zdrowia. Jednocześnie jest to kompetencja ratowników medycznych, która odpowiada ich wykształceniu. W opinii Pracodawców RP należy załącznik nr. 4 zweryfikować - wykreślając czynności nieodpowiadające wykształceniu i dodając te, które mogą w pełni zagospodarować posiadane zasoby. Wydaje się przy tym, że przyznanie ratownikom medycznym takich uprawnień w żadnej

mierze nie powodowałoby zagrożenia dla pacjentów, albowiem czynności te są inwazyjne w znikomym stopniu (lub w ogóle nieinwazyjne), a ich wykonanie wymaga wiedzy, umiejętności i doświadczenia, jakie ratownicy medyczni zdobywają w toku kształcenia. Jednocześnie zwracamy uwagę, że projekt zawiera liczne błędy merytoryczne i jest niespójny - załączniki wzajemnie się wykluczają. Kolejnym przykładem niespójności wewnętrznej rozporządzenia jest cewnikowanie pęcherza moczowego, które jest zabiegiem zgodnie z załącznikiem nr 2 wykonywanym przez ratownika w ramach medycznych czynności ratunkowych pod nadzorem lekarza, ale już w załączniku nr 3 świadczenia medyczne inne niż medyczne czynności ratunkowe poza podmiotami leczniczymi - ratownik medyczny jest uprawniony do samodzielnego cewnikowania pęcherza moczowego, co znowu zo-

stało wyłączone w Załączniku nr 4 - brak uprawnień do cewnikowania pęcherza moczowego w podmiotach leczniczych. [...] Ratownik medyczny nie ma na dzisiaj - i to potwierdzają zapisy Rozporządzenia - uprawnień i kompetencji do wykonywania większości czynności realizowanych dzisiaj przez pielęgniarki zarówno w opiece stacjonarnej, jak i ambulatoryjnej (z tego wynika tak wąski zakres działań). Czynności ratunkowe nie są bowiem podstawowym działaniem podejmowanym przez personel

Powyższe rozwiązanie daje szansę na znalezienie zatrudnienia ratownikom medycznym, wśród których panuje znaczne bezrobocie, a jednocześnie może pozwolić na znacznie bardziej racjonalne wykorzystanie zasobów ludzkich w służbie zdrowia.

medyczny w oddziałach szpitalnych czy opiece ambulatoryjnej. Obecnie ratownicy medyczni kształceni są w formule studiów licencjackich z liczbą godzin 3800 kierunkowo w zakresie medycyny ratunkowej. Ratownik medyczny po ukończeniu studiów zdobywa „umiejętności samodzielnego wykonywania czynności ratunkowych (...)”. Zajęcia praktyczne obejmują 400 godzin w ciągu 6 semestrów kształcenia i nie są realizowane w oddziałach szpitalnych czy ambulatorium.

źródło: www.rcl.gov.pl